

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد خلخال

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی مامایی

طرح درس پرستاری مادران و نوزادان (۲)

عنوان درس: پرستاری مادران و نوزادان (۲)

تعداد واحد: ۲ واحد

فراگیران: دانشجویان کارشناسی پرستاری

مدرس: سهرابی

پیشنیاز: مادران نوزادان ۱

مکان تدریس: دانشکده پرستاری

هدف کلی: آشنایی با عوارض دوران حاملگی و پس از زایمان و چگونگی مراقبت از این بیماران، کسب اطلاعاتی در مورد نوزادان آسیب پذیر و بعضی از عوارض زودرس دوران نوزادای و چگونگی مراقبت از این نوزادان

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه رفتاری
۱	آشنایی با وضعیت های افزایش فشار خون در حاملگی و مراقبت از بیماران فوق	<ul style="list-style-type: none"> - پره اکلامپسی و اکلامپسی را تعریف کند. - علائم پره اکلامپسی را در بیمار تشخیص دهد. - پره اکلامپسی را از وضعیت های دیگر افزایش فشار خون در حاملگی تشخیص افتراقی دهد. - درمان صحیح و مراقبت لازم را از بیماران مبتلا به افزایش فشار خون در حاملگی را شرح دهد.
۲	کسب اطلاعاتی در مورد تشخیص و مراقبت از بیماران مبتلا به استفراغهای بدخیم حاملگی، سقط و مول	<ul style="list-style-type: none"> - عوامل مؤثر در ایجاد این بیماری ها را نام ببرد. - علائم این سه عارضه را در بیمار تشخیص دهد. - اقدامات درمانی و مراقبتی لازم را در این بیمار توضیح دهد.
۳	آشنایی با روشهای تشخیص و مراقبت از بیماران مبتلا به کنده شدن زودرس جفت، جفت سرراهی و حاملگی های خارج از رحم	<ul style="list-style-type: none"> - علائم این سه عارضه را در بیمار تشخیص دهد. - جفت سر راهی و کنده شدن زودرس جفت را از هم تشخیص دهد. - اقدام مناسب در برخورد با این سه عارضه را شرح دهد.
۴	کسب اطلاعات لازم در مورد تشخیص و مراقبت از خانم های حامله چند قلو	<ul style="list-style-type: none"> - طرز تشخیص حاملگی چند قلو را توضیح دهد. - مراقبت های لازم برای خانم حامله چند قلو در حین حاملگی را شرح دهد. - عوارض حاملگی چند قلو را در حین حاملگی و بعد از زایمان نام ببرد. - مراقبت لازم را در حین زایمان حاملگی چند قلو از مادر و جنین توضیح دهد. - زایمان سریع، زودرس و دیررس را بطور کامل توضیح دهید. - تشخیص افتراقی زایمان های غیر طبیعی را از طبیعی توضیح دهد. - مراقبت صحیح را از مادر و جنین در حین زایمان های غیر طبیعی شرح دهد.
۵	کسب مهارت لازم در برخورد با عوارضی همچون پرولاپس بند ناف، پلی و الیگو هیدرو آمیونوس، زجر جنین و مرگ داخل رحمی	<ul style="list-style-type: none"> - عوامل مساعد کننده عوارض مذکور را نام ببرد. - علائم عوارض مذکور را بیان کند. - عوارض بیماری های مذکور را شرح دهد. - چگونگی مراقبت لازم در هنگام بروز این عوارض ر در مادر و جنین توضیح دهد.
۶	کسب اطلاعات لازم در مورد اینداکشن، اپی زیوتومی زایمان با دستگاه و سزارین	<ul style="list-style-type: none"> - اندیکاسیون ها و کتراندیکاسیونهای اینداکشن، استفاده از فورسپس، واکيوم، اپی زیوتومی، انجام سزارین را توضیح دهد. - مراقبت صحیح را از مادر و جنین در هنگام بکارگیری موارد مذکور را شرح دهد. - مراقبت صحیح را پس از انجام سزارین و اپی زسوتومی از مادر را توضیح دهد.

۷	کسب اطلاعات لازم در مورد تشخیص زایمانهای غیر طبیعی و مراقبت صحیح از مادر و جنین او	<ul style="list-style-type: none"> - زایمان های سخت را تعریف کرده و عوامل مؤثر در آن را نام ببرد. - زایمان سخت را در اثر انقباض انقباضات را توضیح دهد. - زایمان سخت در اثر اختلالات کانال زایمانی را تشریح کند. - زایمان سریع، زودرس و دیررس را به طور کامل توضیح دهد. - زایمان های غیر طبیعی را از طبیعی تشخیص افتراقی دهد. - مراقبت صحیح را از مادر و جنین در حین زایمانهای غیر طبیعی شرح دهد.
۸	کسب دانش کافی در مورد صدمات وارده به مادر در حین زایمان	<ul style="list-style-type: none"> - با توجه به علائم مربوطه، عوارض مذکور را در بیمار تشخیص دهد. - مراقبت صحیح را از بیمار مبتلا به عوارض مذکور توضیح دهد.
۹	امتحان میان ترم	
۱۰	کسب دانش کافی در مورد عوارض بعد از زایمان - خونریزی مرحله سوم و چهارم	<ul style="list-style-type: none"> - عفونتهای پس از زایمان، پرشدگی، عفونت و آبسه پستان ترومبوفلیت، آمبولی ریه، پریتونیت، سالیسیت، عفونت و اختلالات ادراری پس از زایمان را شرح دهد. - با توجه به علائم مربوطه، عوارض مذکور را در بیمار تشخیص دهد. - مراقبت صحیح را از بیمار مبتلا به عوارض مذکور شرح دهد.
۱۱	کسب دانش اطلاعات لازم در مورد نازایی و بیماریهای خونی و قلبی و عروقی در دوران بارداری	<ul style="list-style-type: none"> - نازایی را تعریف کرده و انواع و علل آن را توضیح دهد. - روش های تشخیص نازایی را در مردان و زنان شرح دهد. - تدابیر درمانی را در نازایی تشریح کند. - کم خونی در دوران بارداری را تعریف کرده و انواع کم خونی ها را نام ببرد. - روش های تشخیصی کم خونی را توضیح دهد. - چگونگی آموزش به بیمار را پس از تشخیص کم خونی را شرح دهد. - انواع بیماریهای قلبی در دوران حاملگی را توضیح دهد. - مراقبت های لازم را در خانم حامله مبتلا به بیماری قلبی را در حین حاملگی، زایمان و بعد از زایمان شرح دهد.
۱۲	کسب دانش کافی در مورد عفونی و ویروسی در دوران بارداری	<ul style="list-style-type: none"> - علائم بیماری های عفونی و ویروسی (مثل سرخک، سرخجه، سفلیس و ...) را نام ببرد. - اثرات این بیماری ها را بر روی جنین توضیح دهد. - مراقبت و درمان خانم حامله مبتلا به بیماری های ویروسی و عفونی را تشریح کند.
۱۳	آشنایی با بیماریهای گوارشی و ادراری در حین بارداری	<ul style="list-style-type: none"> - علائم بیماری های گوارشی (مثل آپاندیسیت، کلیه سیستیت و ...) را نام ببرد. - علائم بیماری های دستگاه ادرار (مثل پیلونفریت، سنگ ادراری و ...) را نام ببرد. - اثرات این بیماریها را روی مادر و جنین توضیح دهد. - روش های تشخیصی بیماری های مذکور را توضیح دهد. - چگونگی مراقبت را از خانم حامله مبتلا به بیماریهای مذکور را شرح دهد.
۱۴	کسب دانش کافی در مورد بیماری های غدد داخلی در حین بارداری	<ul style="list-style-type: none"> - علائم بیماری های غدد (مثل دیابت، تیروئید، ...) را در حاملگی نام ببرد. - اثرات این بیماریها را روی مادر و جنین توضیح دهد. - روش های تشخیصی این بیماری ها را شرح دهد. - چگونگی مراقبت صحیح را از مادر مبتلا به این بیماریها را شرح دهد.
۱۵	کسب معلومات کافی در مورد نوزادان، آسیب پذیر و بیماری های همولیتیک نوزادان	<ul style="list-style-type: none"> - مشخصات نوزادان نارس و دیررس را توضیح دهد. - عوارض نارس بودن و دیررس بودن نوزاد را توضیح دهد. - مراقبت مناسب از نوزادان فوق الذکر را توضیح دهد. - انواع یرقان را در نوزادان شرح دهد. - درمان یرقان را در نوزادان توضیح دهد. - چگونگی پیشگیری از یرقان را در نوزادان توضیح دهد.

۱۶	دانش کافی در مورد دیسترس تنفسی و اخیلی نوزاد	<ul style="list-style-type: none"> - سندرم دیسترس تنفسی نوزادان را توضیح دهد. - عوامل مستعد کننده ابتلاء به این سندرم را نام ببرد. - طرز مراقبت از نوزاد مبتلا به این سندرم را شرح دهد. - مراحل احیاء نوزاد را توضیح دهد. - اقدام درمانی مناسب را برای نوزاد نیازمند به احیاء توضیح دهد.
۱۷	کسب دانش کافی در مورد هایپرترمی، هایپوگلیسمی و صدمات وارده به نوزاد در حین زایمان	<ul style="list-style-type: none"> - عوامل مستعد کننده هایپرترمی و هایپوگلیسمی و صدمه به نوزاد را نام ببرد. - انواع صدمات وارده به نوزاد در حین زایمان را نام ببرد. - در مورد علائم هر یک از عوارض مذکور توضیح دهد. - عوارض مذکور را در نوزادان مبتلا تشریح کند. - درمان و مراقبت لازم را در این نوزادان شرح دهد.

فعالیت‌های دانشجویان: حضور فعال در کلاس پاسخ به سؤالات، ارایه مطالب
شیوه تدریس و رسانه آموزشی: سخنرانی، ویدئو پروژکتور، تخته سیاه و گچ

ارزشیابی:

%۵

پاسخ به سؤالات کلاسی

%۴۵

امتحان میان ترم

%۵۰

امتحان پایان ترم

منابع:

- ۱- قاضی جهانی بهرام، در ترجمه بارداری و زایمان ویلیامز ۲۰۱۰. کانینگهام. هوث. لونو. گیلسترب. بلوم. ونستروم. ویراست بیست و سوم، تهران: انتشارات گلبن، ۱۳۸۹
- ۲- نلسون: بیماریهای نوزادان ۲۰۰۷، ترجمه الهه نوروزی و همکاران. نشر اندیشه رفیع، ۱۳۸۷
- ۳- درسنامه پرستاری مادران و نوزادان لیفر. ترجمه مهناز شوقی و مهناز سنجرى. نشر سالمی. جامعه نگر. ۱۳۸۷
- ۴- پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان: هدایت اله صلاح زهی، فرنوش خجسته، سیما نظریور. انتشارات گلبن ۱۳۸۷

۵- Adel Pillitteri. Maternal & child Health Nursing. Fifth edition. Lippincott Williams & Wilkins. ۲۰۰۷.

۶- Fraser D.M, Cooper M.A. Myles Midwives. Fifteenth edition. Churchill Livingstone. ۲۰۰۹.